

Clevelandska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 74.

CLEVELAND, OHIO MONDAY, JUNE 25th, 1917.

LETO X. — VOL. X.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organi-
zations.

Velikanski bazar za Narodni Dom. Korakanje društev dne 4. julija.

Sedaj, ko smo zadostili naši ameriški dolžnosti s tem, da smo v obidnem številu kupili Liberty Bond, sedaj, ko je končan teden za nabiranje deneskov za Rudeči Križ, sedaj smo v vseh ozirih se veliko dušno in zahvalno odzvali državnim potrebam, pa lahko posmislimo na naše narodne potrebe v Clevelandu. Približuje se 30. junij, dan, ki je določen za otvoritev ogromnega seminaria v korist Narodnega Doma. Bazar, ki bo prirejen, in se bo vrnil 30. junija, 1. 2. 3. in 4. julija na Sokolskem vrtu na Glass ave. in 61. cestu bo predlagal po svoji originalnosti in ogromnem obsegu vse dosedanje enake prireditve. Stotine in stotine dolarjev se že žrtvujejo, da se pripravi vse potrebitno, da bo semenj ali bazar popoln uspeh. Na stotine popularna novih stvari bo na bazarju, česar ni bilo še nikdar na nobeni slovenski prireditvi v Ameriki. Zadnji dan seminaria se vrši korakanje slovenskih društev, ki so član Narodnega Doma. Računa se na najmanj 6000 oseb v paradi, kajti velika in mala društva so z navdušenjem enoglasno sklenila, da se polnoštevno, vso do zadnjega moža, razven bolnikov udeležijo te ljudske demonstracije v priči Narodnega Doma. Upamo da storijo vsa društva to svojo dolžnost v polnem obsegu, kajti sedaj je čas in prilika, da se pokaže narod. Program je deloma označen na ogromnih lepkih, ki so sedaj razneseni po naseljih, najbolj pa bodoče vselej in se zavabili pri vsem, če vredite omenjene dneve na semenj. Nad 150 prostovoljnih društvenih delavcev je priglašenih, da pomagajo za semenj Dobrodoši!

V soboto zvečer je pričelo leti iz neba huj kot iz škafa. St. Clair ave. je bila mahoma spremenjena v majhno morje, posebno na 62. cesti in St. Clair ave. kjer je kanal že dolgo časa zamašen. Avtomobili so šli za dva čevlja globoko v vodo, in iznajdljivi g. Laušin, grocerist je prinesel hitro dolgo palico in vrv v nadi, da ulovi kaj rib v veliki vodi. Rib si cer ni dobil, toda kanal je le odpril. Otroci so imeli velikansko veselje skakati po lužah in smejeti se avtomobilom, ki so kar plaval po vodi. Deževje je povzročilo precej škode.

Nevarno železniško križišče na Bliss Road v Nottinghamu je zahtevalo že mnogo slovenskih žrtev. Rojak Ludvik Huč se je v nedeljo zvečer vracjal na pikniki Sokola Jadran potem ko je peljal svojo ženo domov na Holmes ave. Na Bliss Rd. je zavil preko železniškega tira in ni viden ogromnega brzovlaka "Twentieth Century Limited", ki je dirjal po proggi. Vlak je zadel Hučev avtomobil, in Huč je bil takoj mrtev. Huč je bil star okoli 30 let in je bil oženjen komaj nekaj mesecev. Ranjki je bil član Sokolskega društva Jadran, dr. Mir, dr. W. O. W. in dr. sv. Alojzija, katera društva mu privedijo dostenjen pogreb, ki se vrši v sredo dopoldne Iskre. Ne sožale mladi udovi, počivaj v miru prezgodaj preminuli Slovenec!

Dr. Bolt, načelnik zdravstvenega urada opominja vse starše, naj dajo svoje otroce cepiti proti kozam. Mnogo zmorev je prišlo iz južnih držav, ki so prinesli s seboj mnogo teboleznih, in če se otroci hitro ne cepijo, je nevarnost da se bolezni raznesi in postane epidemija.

Skoro večina Kongresa je za to, da se žganje popolnoma prepove kot pijača, toda najbrž bodoje pustili pivo in vino nejša.

O tem se bo odločilo že ta teden.

Ed. B. Haserodt, county clerk, se ne bo umaknil od kandidature za župana. Demokratična stranka je porabilo mnogo svojega upiva, da ga pugovari naj odneha, toda Haserodt se je izjavil, da ne odneha do 7. novembra, t. j. do dneva, po volitvah, ko bodojo glasovi prešteči. Haserodt je trdno prepričan, da bo zvoljen.

V sredo, 4. julija, na praznik ameriške neodvisnosti "Independence Day" naš list ne bo izšel.

V sredo, 27. junija bo začel večerne šole za državljanstvo. Prijazno so vabljeni vsi, ki so se letos učili v tej šoli, da so navzoči, da bo zaključek šole toliko bolj pomemben in da vsi skupaj še enkrat ponovimo stare nauke in se potem razidemo v zavesti, da je bila šola koristna za vse, ki so jo posetili.

Kadar imate kak trubel, ali so vam plačo prikrjaš, vam je bilo kaj ukrašenega, ali so vas kje osleparili, ali imate pri družini sitnosti, in splet, kadar se čutite v krivici, podite v City Hall, soba št. 103, kjer vam bo uradnik prijazno postregel in nasvetoval, kaj morate storiti.

Išče se poštena in dobra slovenska družina, ki bi za dobro plačo prevzela 4 letnega brihtnega fantka na stanovanje in hrano. Plača se dobro. Družine se naj oglasijo na 1123 Addison Rd.

Jeseni se vršijo volitve za mokro in suho v državi Ohio. Pristaši temperenčne stranke so nabrali dovolj podpisov, da se lažko glasuje. Že sedaj opozarjam vse naše državljane, da ne zamudijo prilike, kadar pride registracija. Od volivev je odvisno, ali ostane pijača ali zgine.

Rudeči Križ je doživel takoj nenavadno zmago v Cleylandu, da je mesto Cleveland posekalo v darovih celo ogromno Chicago. Do nedelje polnoči je prišlo v blagajno Rudečega Križa \$4,382,480.48 prostovoljnih darov. Prvotno so nameravali dobiti le \$2,000.000, toda tudi dva milijona sta se našla v dveh dneh. 79.000 oseb v mestu je prispevalo za Rudeči Križ. Znamenje, da se resno upošteva ogromna naloga Rudečega Križa v tej vojni.

Sedem nadaljnih slackerjev so zaprele oblasti Z jed. držav. Med njimi ni nobenega Slovence.

Ta teden, t. j. od 25. junija do 1. julija je namenjen rekrutiranju prostovoljev za ameriško armado. Kot znano je predsednik Wilson izdal poseben razglas, v katerem prosi za 70.000 prostovoljev, da izpolnje vrzel, ki vlada v zvezni armadi.

Sedaj, ko je v Kongresu pristavljena postava, da ima predsednik pravico kontrolirati razdelitev v cene živil, in potrebuje ta postava še potrdila senatorjev, se splošno pričakuje, da se bodoje cene živilom znižale. Najprvo se znižajo cene omnim pridelkom, ki so v vsakdanji rabi, kot moka, krompir, jajca, maslo, mast, fižol, itd. Zaničiva je bila debata v Kongresu, kjer je Kongresman Hutchinson, ki je sam lastnik velikih mlinov, priznal, da vrlja \$7.80 pripelati en barrel mooke, da pa dobijo mlinarji še \$1.57 od vsakega barrelna moke posebnega dobinka kot za otrobe in drugo. Ta moka, ki velja mlinarje \$7.80, se je prodajala po \$18 barrel, in šele sedaj se je znižala na \$14. Vladna kontrolo pa povzročila, da bo se cene.

Skoro večina Kongresa je za to, da se žganje popolnoma prepove kot pijača, toda najbrž bodoje pustili pivo in vino nejša.

Zbornica poslancev za odpravo draginje.

Zbornica poslancev je glasovala s 365 glasovi proti 5, da se podeli predsedniku Wilsonu moč, da vlada kontroliira živila. Od Wilsona je odvisno, ali se odpravijo opojne pijače.

Washington, 24. junija. Zbornica poslancev v Kongresu je sinoči odobrila eno najbolj važnih postav, kar jih je kdaj Kongres še naredil. Predsedniku Wilsonu je bila dana oblast kontrolirati živila, premog in krmo, in predsednik Wilson ima absolutno oblast glejati, da narod ne bo izkoriscen pri nakupovanju živil, da kompanije ne bodejo dražile premoga in krme za živilo. To je največja oblast, katero je še kdaj dobil kak ameriški predsednik. Obenem je se dovolil \$152,000.000, da se ta postava lahko izpelje in preskrbi vse potrebitno, da pride kontrola iz rok posameznikov in da bo vlada odgovorna za živila. 365 poslancev je glasovalo za postavo in samo 5 proti.

Od senata je sedaj odvisno. Sedaj je odvisno še od senatske zbornice, ali bo postava potrjena ali ne. Ta teden bodojo v senatu debatirali o novi postavi, in splošno se sodi, da bo senat sprejel isto postavo, in da bo predsednik Wilson imel že 1. julija najkasnejše, da jo podpiše.

Za prohibicijo. Sedaj je odvisno tudi od predsednika Z jed. držav, če bo poslancev od svojih profitov ter posamezniki, ki zasluzijo ogromne svote. Pričakuje se, da bo vplačanega najmanj \$354,000.000, ko se fiskalno leto 30. junija zaključi.

En tisoč ubitih.

Amsterdam, 24. junija. Britovci iz Dunaja naznajajo, da je več kot en tisoč oseb ubitih ali ranjenih pri ogromni eksploziji v Bloewegu v Avstriji, kjer se izdeluje strelivo.

bodemo imeli v Ameriki za čas vojne splošno prohibicijo.

Postava daje predsedniku pravico, da lahko zapleni vse žito in druge produkte, ki se rabijo za izdelovanje opojne pijače, nadalje ima predsednik pravico konfiscirati vse opojne pijače. Kaj bo predsednik ukrenil v tem pogledu, se ne more povedati, ker še ni izrazil svoje mnenje. Pričakuje se pa govor, da bo opojna pijača jaka omenjena.

Bogatini plačujejo. Washington, 24. junija. Tako sedanjega fiskalnega leta so razne korporacije in posamezni privatni ljudje plačali \$337,000.000 dohodinskemu davku, da dva milijona več kot je vlada računala. To so daveki, ki jih morajo kompanije plačevati od svojih profitov ter posamezniki bogatimi, ki zasluzijo ogromne svote. Pričakuje se, da bo vplačanega najmanj \$354,000.000, ko se fiskalno leto 30. junija zaključi.

En tisoč ubitih.

Washington, 24. junija. Nemški vojaški kritiki bojijo se, da bo razprtina med nemškimi napadi in ameriškimi napadi. Nenadno se je priporočalo, da se doda duma razpusti. Ruski komisar nadalje izdeluje postavo za prihodnje narodne volitve.

Določilo se je, da bo narodna skupščina imela 800 delegatov ali poslancev, torej pride na 200.000 prebivalcev en zastopnik.

Rusija se bo razdelila v posebne distrikte. Noben distrikt ne sme imeti manj kot 5 zastopnikov.

Nemiri v Petrogradu.

V Petrogradu še ni miru.

Ameriška komisija in ruski delavci. Maksim Gorki ima nove načrte.

Moskva, 24. junija. Ameriška komisija pod vodstvom Elihu Roota se je danes sestanila z voditelji delavcev in vojakov. Root je imel dva govorja pred zbranimi delavci v Moskvi, po zneje pa pred zbranimi občinskim zastopom Moskve. Root je bil prijazen in navdušeno sprejet, ko je naznani, da ima Amerika zaupanje v Rusijo v boju za demokracijo sveta. Najbolj dramatični prizor je bil, ko je vstal neki ruski vojak in v navdušenem tonu naznani, da Rusija ne bo pozabilna Amerike in da se bo borila s polnimi močmi za demokracijo.

Ukrajina sama za zase. Petrograd, 24. junija. Po daljši debati je Kongres vseh ruskih koncilov delavcev in vojakov sklenil, da se razpusti državni svet ruske države. Nadalje se je priporočalo, da se doda duma razpusti. Ruski komisar nadalje izdeluje postavo za prihodnje narodne volitve.

Določilo se je, da bo narodna skupščina imela 800 delegatov ali poslancev, torej pride na 200.000 prebivalcev en zastopnik. Rusija se bo razdelila v posebne distrikte. Noben distrikt ne sme imeti manj kot 5 zastopnikov.

Nemiri v Petrogradu.

V Petrogradu še ni miru.

Spremenitev pravil za konstrukcijo. Izključenje politike in sleparje.

Nemci v ofenzivi na francoski fronti.

Pariz, 24. junija. Ob reki Aisne, v sektorju, kjer imajo Nemci strahovite utrdbe, ki branijo važno postojanko Laon napadajo Nemci pod vodstvom nemškega kronprinca od petka naprej s strahovito ofenzivo. Na to milj dolgi fronti se Nemci borijo že tri dni neprestano. Na dveh krajinah imajo uspeh in sicer pri Froidmont farmi in južno od Laona, kjer so vzel Francozom eno miljo globoko njih fronte. Namen te nemške ofenzive je preprečiti Francozom, da ne bi nadalje napadali nemško fronto pri Laonu.

Še ena ofenziva. Splošno se pričakuje, da bo predsednik v najkrajšem času začeli s ponovno ofenzivo, kakor so začeli lanskoto leta. Dzmanjajo Nemci pomeni tove ofenzive, so sami prehiteli zavezničke začeli s ponovno ofenzivo, kakor so začeli lanskoto leta. Od 15. junija smo učili 23 zavezniških zrakoplovov. Sedem smo jih učili.

Položaj ruskih vojakov.

Petrograd, 24. junija. Dočim notranji položaj v Rusiji še ni na jasnem, pa se na fronti kaže bolj živahnje. Vojaki, ki bi se radi borili z Nemci, so ustvarili več takozvanih "napadnih bataljonov". Ti vojaki imajo črna in rdeča znamenja, da se razlikujejo od onih, ki nečejo v bitko. Ti napadni bataljoni se danes nahajajo že na celi fronti, in več kot polovica vojakov se jim je pridružila. Armada Rusije se posamezni obvezovali reorganizirati, in opazovali trdjo, da Rusi v jeseni bodo preči.

Lažko uradno poročilo.

Rim, 24. junija. Sovražnikove poizvedovalne čete so bile odbite v Tonale dolini. Sovražnik je včeraj koncentriral precejšnjo ofenzivo na gori Ortigara. Mi smo uspešno odgovarjali. Materijal, ki smo ga v teh postojankah dobili 19. junija, je prečiščen. Nasteli smo 4 topove, 14 strojnih pušk, nad en tisoč pušk in precej druga materijala. Na Julijskih frontih so naše baterije z uspehom obstrelevale železniško postajo pri sv. Luciji, dočim je Sovražnik obstreleval Gorico, ki je deloma že razrušena.

Ruska fronta.

Petrograd, 24. junija. Na fronti reke Stokhod, pri vasi Pozeg, so naši lovci obkolili približajoče Nemce in jih napadli z ročnimi granatami. V tem boju je bilo več Nemcev ubitih. Ker so Nemci dobili pomoc, smo se umaknili v strelnike. Na ostali fronti postajajo spopadi večno bolj živahnji.

New York, 24. junija. Policijske rezerve in stotinja vojakov straži truplo vojaka. Coffman, ki je padel v nekem spopadi z anarhisti. Anarhisti v premogu, se je izjavil Cox.

Washington, 24. junija. Jako važno odločbo je priobčila včeraj vlada glede konstrukcije. Ker so se po mnogih krajih bali, da bo političen upliv ali favoritizem povzročil, da se bo mnogo ljudi lahko rešilo vojaške dolžnosti, je vojni tajnik izjavil, da ni več daleč čas, ko bo vršilo v posameznih mestih, ampak v uradih vojnega tajnika. Posamezni mestni odbori bodo imeli ničesar opraviti in z imeni onih, ki so poklicani v službo. Sistem, po katerem bodo izbirali imena 625.000 za prvi poziv v armado, je tako dovršen, da je vsaka goljufija izključena. Vlada Z jed. držav hoče resno in brez uplivov posameznih oseb vse enako pritegniti v vojaško službo. Imena vseh registriranih bodo imena posameznikov, ki so se registrirali popolnoma neznan, kajti vlekli se bodojo samo številke in ne imena.

Washington, 24. junija. Policija v tem mestu je zaprla Alfreda Cocchi, ki je meseca februarja letos v New Yorku umoril krasno 17 letno Ruth Cruger, jo zakopal v kleti svojega stanovanja, nakar je pobegnil v Italijo. Ko so laške oblasti dobile obvestilo od ameriških oblasti, da se Cocchi nahaja v Italiji, so laške oblasti nemudoma prijeti Cocchi. Vprašanje je sedaj nastalo, ali bodo laške oblasti izročile Cocchi ameriškim oblastem. V Italiji nimajo smrtne kazni, in zagovornik Cocchi bo na podlagi tega se boril proti izročitvi Cocchi Z jed. državam. Toda ameriška vlada bo citirala slučaj Porter Carltona, ki je pred več leti v Italiji ubil svojo ženo, potem pa pobegnil v Z jed. države, kjer je bil silovito deportirale v Italijo.

Priznanje Cocchi. Ko je bil Cocchi arretiran od policije v Bolgari, je priznal, da je umoril 17 letno Ruth Cruger, ker je bil silovito zadržan v njej, toda ona ga je odločno odklonila. Sprva Coc-

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko -	\$3.00	Za Cleve'd, po pošti \$4.00
Za Evropo -	\$4.00	Tosamezna številka - 50

Vse plačila, denar in denar se na maliču na "Clevelandsko Ameriko".

1118 W. CLARK AVE. M. E. GLENDALE, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 165

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

* Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 74 Monday, June 25, 1917.

Narod in vlada.

Jasno je kot beli dan iz proklamacije predsednika Wilsona in izjav raznih najvišjih ameriških državnikov, da Amerika pod nobenim pogojem ne bo priplustila, da Slovenci, Hrvati in Srbi ostanejo podaniki Avstrije. Ravn tako tudi Čehi in Slovaki ne. Avstria je zginila iz površja, kar je Nemci v njej, se pridružijo Nemčiji. Sloveni pa dobijo svobodo. Mi vprašamo vse tiste naše rojake v Ameriki, ki so slovenskega rodu, ki so prišli iz Avstrije, ali ni boljše, da boste potem, ko se vrnete na svoja rodna kraja, svoji lastni gospodarji na svoji slovenski zemlji. Može in fantje slovenski v Ameriki, ki še vedno držite z Avstrijo, pommite da vam hočemo mi, da vam hoče Amerika največjo srečo, katero more imeti človek na svetu — politično neodvisnost in samostojnost. Ali ste že tedaj premisili, dragi rojaki, ki še vedno čutite za Avstrijo, da ste morali sedaj tako delovati, poslušati in krivite svoje hrbitve, kakor so vam narekovali na Dunaju? Ali ste vi imeli kaj pravici pri svoji vladit? Nič. Poslušaj, ali pa trpi.

Za primera vam damo krasen zgled. Vi Slovenci v Ameriki ste tukaj ustamovili svoja društva, podporna društva, da v slučaju bolezni in nesreče niste zapuščeni, ampak dobite podporo, za katero plaćujete iz svojih lastnih žepov. Vi rojaki ste naredili pravila za to društvo, vi se shajate na sejah in odločujete kaj je prav in kaj ni prav. Od vas je odvisno ali društvo napreduje ali nazaduje. Vi volite uradnike v društvo, ki skrbijo da društvo lepo napreduje, vi ste duše tega društva. Vse je od vas odvisno.

Sedaj pa vzemite slučaj, da bi prišli nekega lepega dne na sejo vašega društva zastopniki velikegananskog država in bi vam rekli: "Odsedaj naprej boste mi delali za vas postavite in pravila, in kakor boste mi odločili, tako se bo z vami postopalo. Ničesar ne smete sami narediti, za vsako stvar morate nas vprašati. Mi smo gospodarji, vi pa naši delavci. Edina pravica, ki jo imate še, je ta, da boste plačevali še naprej v društveno blagajno, kakor ste dosedaj. Toda kam se denar dene, kako se z denarjem ravna, katerega vi plačate, o tem pa boste odločevali mi!"

Vidite, bratje slovenski, vi se smejetate radi teh vrstic. In zakaj? Zato ker ste preprčani, kaj tacega v svobodni Ameriki ni mogoče. In zakaj še? Zato ker ste vi preprčani, da nihče nima pravice, da vam narekuje postave in pravila pri društvu, kakor vi sami. Kajti če vi plaćujete, morate vendar imeti pravico, da tudi odločujete kaj se bo naredilo s tistim denarjem, katerega plaćujete. Mislimo, da je to tako jasno, da nas popolnoma vsakdo razume.

In sedaj pa prenesimo ta zgled v Avstrijo. Slovenski narod živi v Avstriji. Toda predno je bila Avstria, je bil slovenski narod. Slovenci so živeli nekdaj v svoji lastni državi. Imeli so svoje lastne poglavarje, katere so sami volili. Slovenski kmetje so se zbrali k posebni seji in so izvolili onega izmed sebe, ki se jim je zdel najbolj zmožen. In ta jim je vladal.

Toda Slovencev je bilo mali, prišel je tujec, pregnal je

slovenskega glavarja in se sam polastil vlade nad Slovenci. Rudolf Habsburški je prišel iz Švice in si je podjarmil s krvjo in mečem Slovence, in Sloveni so morali od tedaj poslušati tugega vladarja in nič več niso smeli voliti svojih lastnih poglavarjev. Namesto millega slovenskega jezika, je prišla nemščina, naš jezik je bil zatiran, nikjer ni bilo slovenskih šol, ampak same nemške.

In tako je ostalo do danes. Ljudje, Slovenci, so se tekom velej vojne dvignili, da osvobodijo slovenski rod. Mi hočemo, da ima slovenski narod skupaj s hrvatskim svojo lastno državo, kjer bodejo gospodarji sami Slovenci in Hrvati, ne pa Nemci in Mažari. Ali ni to prav in pošteno? Ali ni boljše, neizrecno boljše za slovenski narod, če ima pravico sam postaviti svojo vlado, sam pomaga delati postave, kakor ga še te postave drugi delajo za njega, tuci, ki nimajo srca za Slovence, ki ne poznajo njegovega mišljena ampak ga krov zatirajo.

Vi primorski Slovenci posebno dobro veste, da ni avstrijska vlada niti ene same šolo za Slovence postavila v Trstu. Italijani so jih imeli pa na izberbo. Zakaj Slovenci ne bi imeli veliko izobrazbe, veliko šol, če morajo ravn tako davke plaćevati kot kdo drugi?

Dajte narodu svobodo, unite cesarje in kralje, ki pijejo in prelivajo ljudsko kri.

Work upon their emotions.

It can easily be imagined that in this manner a great deal of our immigrants succumbed to intimidation and fell an easy prey to the Austrian vultures. Almost every one of our people, living in the United States, has left some relations at home when he crossed the Atlantic, or has some kind of worldly possession in the old country, mostly real estate. The agents of the Austrian government impressed upon these people that every act and every move of them which may be construed as giving active help to the enemies of Austria-Hungary, will be severely punished by confiscation of their property they are holding at home or by prosecution of their relatives. This belief was so deeply rooted that it was hard to persuade many otherwise good and patriotic people that such will not be the case and that Austria after the war will have no power to make good her threats. Some news papers, printed in the Slovenian language, obligingly made themselves parties to this conspiracy and printed conspicuously such official communications of Austrian consuls and other agents for the Austrian government which tended

to support this anti-American unneutral agitation at a time when the United States were neutral.

Papers in the service of Austria.

These papers are well known as having served Austrian governmental interests and have right from the start instituted a campaign of slander against every one in our public life who worked for the liberation of the Austrian South Slavs and for their unification with their — up to then — free brothers in Serbia and Montenegro. The Jugoslav movement among the Croatians, Serbians and Slovenes in this country was entirely in sympathy with the allies for the reason that only a victory of the latter could bring about the fulfillment of their wishes. As the Jugoslav leaders among our people were considered by the Austrian government as the most dangerous foes of a perpetuation of the autocratic Austrian and Magyar rule over South Slavic territory, they have been submitted to the most abusive attacks on part of the above mentioned newspapers, which has been carried on, ever since, with unabated fury.

The Jugoslav Press loyal.

After the break with Austria-Hungary the Jugoslav press in America quite naturally as a logical consequence of their previous policy took up most vigorously the cause of America, in which they saw a new and powerful ally for their own cause. The advent of the United States, among the active champions of liberty and democracy in this world conflict has been enthusiastic received and commented upon in our press whereas the adverse press being in Austrian service adopted henceforth a somewhat more cautious way of expressing their pro-Teuton propaganda and anti-American but notwithstanding all subsequent events as the proclamation of a state of war with Germany and the enlistment of all latent forces under the Stars and Stripes in order to help Uncle Sam win the war, maintained up to this day a decidedly seditious stand towards the war liable to injure greatly the American interests.

We leave it to the public to judge for themselves whether or not this can be tolerated much longer without danger to the best interests of this republic.

A. N. W.

Koncentracija na Balkanu.

Na Balkanu se nahaja 700.000 mož močna zavezniška armada, ki je sestavljena iz najbolj različnih narodov. Tu so Franci, Srbci, Črniogorci, Angleži, Rusi, Italijani in Grki pod Venizelosom. General Serrail drži že več kot eno leto dolgo fronto, ki se razteza nad 200 milij ob albanski meji do Rendinskega zaliva. Na skrajno vzhodnem koncu stoejo Angleži ob reki Strumi. Boj na tem mestu ni bil nikdar živahn. Toda na zapadnem kriju so Srbci pokazali neprimerno juhaštvo, ko so zavzeli Bitolj in precejšen kos nekdanje srbske zemlje. Toda zavzetje Bitolja ali Monastirja je pa tudi vse, kar morejo zavezniški pokazati na Balkanu. Laške čete so zasedle nekaj Albanije, toda ne toliko da bi bilo upoštevanja vredno. Balkanska fronta se torej razširja od Jadranskega do Egejskega morja, ali več kot 200 milij.

Na takoj ogromni fronti je bilo zavezniškom seveda nemogoče napredovati. Celo znage pri Bitolju niso mogli izkoristiti. Edino korist, ki so jo imeli zavezniški od te kompanije je bila, da so odločili grškega kralja in armado od nemškega kajzera in njegove armade. Mnogo se je govorilo in pisalo, da zavezniški na Balkanu ne morejo napredovati, ker se boje, da jim plane grški armada za hrbet, dočim bi jih Nemci napadli sprejeli. Sedaj pa, ko je odstavljen grški kralj Konstantin, ki je bil jako naklonjen Nemcem, pa se izraža upanje, da bo general Serrail začel z večjo ofenzivo. Nekoliko poprej, predno se je grški kralj, ki je bil tako izkoristil, odgovoredal, so Italijani zasedli nekateri mesta v Epiru, in takoj po kraljevi odpovedi so pa francoske čete zasedle provincijo Tesalijo. In tretji dogodek v balkanski kampanji je dejstvo, da se Angleži umikajo iz svojih postojank ob reki Strumi.

Nič več se vam ne bo treba seleti in potovati po svetu, ker

vrh. General Serrail koncentriira svojo armado, da jo ima pripravljeno za uspešen udarc. Prčakovati je, da se ofenziva prične v dolini Vardar. Od izvira Vardarja do Morave je le majhna razdalja, in Morava teče v Donavo in skozi sreči Srbije.

Dolina reke Morave je nujno pot in oporo armadi generala Mackensena, ki je prodiral skozi Srbijo. Močna nemška armada je brez zadržka prodrala naprej poti manjši sbski armadi, ki ni imela dovolj artillerije, in katero so poleg tega napadali še Turki in Bulgari od strani.

Kar je Mackensen naredil leta 1915, bo skušal Serrail popraviti. Toda njegova naloga je mnogo bolj težavna kot je bila Mackensenova. Nemci in Bulgari so imeli dve leti časa, da se pripravijo, in gotovo niso bili leni v tem času. Noben napad jim ne preti od strani. Zatorej pa skoraj ni mogoče trditi, da bi bila Srbija v kratkem času zopet pridobljena za Srbe.

Zavezniški na Balkanu upajo, da pridejo vsaj do Niša. Ako se jim posreči to, tedaj je zvezda med Turčijo in Nemčijo prekinjena, kajti skozi to me-

sto gre železnica iz Berolina v Carigrad. Sicer imajo Nemci še eno pot, in ta je skozi Rumunijo, toda ta pot ni mnogo vredna. Kljub temu, če zavezniški zavzamejo Niš, ki je bilo glavno mesto tekom vojne, je pridobljeno mnogo, in kar je glavno, udari se potem lahko na Bulgarje, ki bi morali radi močnega pritiska nemudoma opustiti vojno.

Mnogo in raznovrstno se je preročovalo o bodočih dogodkih na Balkanu. Položaj je danes lažji kot je bil pred mesecem. Grška armada ne preti več zavezniškom za hrbtom. In toliko se lahko reče, da ima general Serrail priliko pokazati sedaj svojo zmožnost. Na Balkanu mora priti do nekake odločitve, in čas za to odločitev je sedaj tukaj. Res pa je, da će Serrail sedaj ne more nadrediti ničesar, da tudi v bodoči ne bo mogel. In če stoji za-

Dobro sredstvo za vrteti

ne smi manjšati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

imajo nad 50 let veliko primanjne med Slovenci na celotnem svetu.

Jedino prav s varstveno znamko sidra.

25c. in 50c. v lekarini in naravnosti od

F. AD. RICHTER & CO.,

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

vezniška armada na Balkanu zameni in le gleda Nemce, ter edaj je bolje, da se balkanska kampanja popolnoma opusti, in se porabi dragoceno moštvo k druge. Ne samo to. Zavezniški imajo z balkansko armado ogromne stroške. Vsa/ municipia, žive, oblike, moštvo, vse se mora na parnikov, ki mora biti sedaj prestano v službi radi balkanske armade, bi se uspeh, ki drugje porabil.

Če se v prihodnjih treh ted-

nih ne priperi kaj izvrednega na Balkanu, tedaj bo Balkan kmalu prazen zavezniški. Nemci itak ne morejo dobiti dosti koristi če zasedejo Solin dočim bi zavezniška armada na Balkanu isto storila ogromno delo na drugih bojicah, in par sto parnikov, ki mora biti sedaj prestano v službi radi balkanske armade, bi se uspeh, ki drugje porabil.

Slošna slabost

okamenela jetra, nespreavnost, zaprtje in zapeke na pravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te nedostnosti, preprečite njih nastaj in da ojačite ves val sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovljivo čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkim prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Življenski Balzam. Imela sem prestavno ponaredbo v Škofiji, bila sem zelo slaba in tudi teka njenim imenom. Co sem porabila ena steklenica Severovega Življenskega Balzama, so izginile vse nedostnosti. Prosim, objavite to v časopisu v korist vsem, ki imajo podobne bolezni."

Mrs. Page of Noquah, Wis.

Kupite Severova zdravila v vaši lekarini. Zahtevajte zdravila Severa, da se tako izognete ponaredbi. Ako ne morete dobiti Severova zdravila v vašem kraju, telefon poštne uravnote.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Tel. Main 2063
Cuy. Central 1690

John L. Michelich

SLOVENSKI ODVETNIK

(ATTORNEY AT LAW)

902-04 Engineers Bldg.
5514 St. Clair Ave.

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, a katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljše aparat dobiti pri F. BRAUNLICH

LEKARNA

1353 E. 55th ST.

MF

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

NIZKE CENE.

Može oblike ..... \$1.00 Ženske kikije 50c

Može sukače ..... \$1.00 Ženske dolge sukne \$1.00

Jopiči ..... 50c Ženske oblike \$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Sloven. Dobrodelen Zvezza.

Slovenski Mučni Bratstvo Amer.

UST. 13. NOV.
1910.
V DRŽAVI OHIO

INK. 13. MARCA
1914.
V DRŽAVI OHIO

Sedež: Cleveland, Ohio

Tel. O. S. Princeton 1276 R

Vrhovni urad: 1052 E. 62nd St.

CENJENIM DRUŠVENIM TAJNIKOM SDZ.

Pogodba med listom "Clevelandška Amerika" in med Slovensko Dobrodeleno Zvezo se glasi, da ima vsako društvo SDZ pravico do enega oglasa vsak mesec brezplačno, toda le za take oglaše, ki naznajajo spremembo v uradništvu ali ki pozivajo brate k seji ter druge stroge Zvezine in društvene stvari. Vabilna veselica, zahvale za piknike, ter druge enake prireditve, ne moremo priobčevati brezplačno, ampak je treba za njе plačati. Več tajnikov nam posilja pismeno vsakovrstne oglase, in so prošeni, da se oglasijo glede računa. Tudi če naročijo en oglas dvakrat za sklicanje ali vabilo k seji, je en oglas zastonj, drugi pa mora biti plačan. Toliko v prijazno obvestilo.

Uprravnštvo Clev. Amerike

JUGOSLOVANSKI ZRAKO PLOVNI ODDELEK.

Ko so se mudili delegatje iz južne Amerike v severni Ameriki ob priliku Jugoslov. Shoda v Pittsburghu, novembra meseča lanskoga leta, se je sprozila misel, ali bi bilo mogoče sestaviti jugoslovanski prostovoljni zbor zrakoplovcev, ki naj bi odšel na fronto v Solun. O tej stvari je vodil razpravo dr. Mičić v Londonu in Parizu. Sedaj nam prihaja vest, da so razni rodoljubi v južni Ameriki, posebno Dalmatinci v Valparaiso, Chile, odredili sveto 100.000 frankov, da se ta stvar uresniči. Prijavilo se je 30 jugoslovenskih pilotov. Na isti seji je bilo podpisanih nadaljnih 400.000 frankov. Ta izvredni čin požrtvovalnosti Jugoslovanov v južni Ameriki naj upliva na požrtvovalna srca bratov v severni Ameriki, ki skoraj nicesar ne doprinašajo za narodno osvobojenje.

DELOVANJE JUGOSLOVANSKE PISARNE.

Organizacija Jugoslovanov v Ameriki se širi in prospeva. Jugoslovenska pisarna v Washingtonu izvrstno deluje v tej smeri. V zvezi je z mnogimi stotinami slovenskih, hrvatskih in srbskih rodoljubov, ki potem nadaljujejo podrobnejše delo med narodom. Jugoslovenska Pisarna ima v Ameriki 320 oseb, ki delujejo v 180 raznih naseljih in v 28 raznih državah. Seveda, organizacija še iz daleč ni popolna in dovršena. Vecina gori omenjenih zastopnikov se je v zveto vnetostjo po delu in so storili v pogledu naše jugoslovanske in ameriške stvari krasne uspehe. Veliko je število onih, katere so ti naši ljudje resile sitnosti in neprilik pri ameriških oblasteh, in kar je velike vrednosti — po prizadevanju teh zastopnikov Jugoslovenske Pisarne je bilo na stotine naših ljudij vzetih nazaj na delo, od katerega so bili odpuščeni, ker so avstrijski državljanji.

Imena in naslovi vseh teh zastopnikov so izročeni ameriškim oblastem. Ameriške oblasti se zanesajo na te jugoslovanske zastopnike v Ameriki v ploni meri, kot na osebe, ki so iz srca lojalne Ameriki in se borijo v Ameriki za svobodo Jugoslovanov po programu ameriške vlade. Jugoslovenska Pisarna je dobila, kako laškovo priznanje od strani šefu divizije "Department of Justice". Mr. Bielaški, ki piše: "Čast mi je potrditi prejem vašega pisma z imeni in naslovi vaših zastopnikov, ki so vaši rojaki... Jaz visoko cenim vašo uslužbo, katero ste mi naredili pri nasvetu teh uglednih mož."

Vsek zastopnik Jugoslovenske Pisarne ima polna navodila, kako se je treba obnašati, navodila, da mora vladiti Zjed. držav neprestano pomagati, kadar se do njega obrnejo za pojasnila. Vsak zastopnik ima v angleškem jeziku napisano legitimacijo, katera je mnogim že v več slučajih dobro služila, in katera spomenica je sestavljena z odobrenjem ameriških oblasti.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 17. junija. Fronta nemškega kronprinca: Ob reki Aisne v Champagne se je artillerijsko obstreljevanje jeklo

NAZNANIL.

Slovensko Lovsko samostojno podporno društvo naznana, da je bilo pri zadnji društveni seji sklenjeno, da se zruža vstopnina novim kandidatom, in sicer je to veljavno do 15. julija. Prošeni so vsi člani, da se prihodne seje v obilnem številu udeleže. (76)

A. Šipelj, predsednik.

POZOR!

Priredil se četrtni plesni tečaj in plesna šola, ki se vrši vsako sredo in petek zvečer. Rojaki, sedaj imate priliko, da se naučite American Dance, katerega veseli. Pouk se začne 27. junija v John Grdinovi dvoru. Se priporočam v obilno udeležbo. (76)

John Šukfa,

KDAJ? KJE? KAM? ZAKAJ?

Kdaj? 8. julija. Kje? na St. Clair je tista kara, ki ji pravijo "ta rudeča". Kam? V Euclid, Ohio, k Kastelicu. Zakaj? Za to ker imajo "Slovenske Sokolice" št. 62. SDPZ vrtno veselico z jako finim programom.

Kdor si prijatelj krasne narave, bo pohitel 8. julija ven na plan. Nudilo se ti bo dovolj zabave kot n. pr. zbijanje lončenega piskra. Ta dan se tudi lahko skaže, kdo je najmočnejši. Isti dobi krasen dobitek, vreden \$5.00. Tudi za ženske isto darilo, katera najhitreje teče, karole tudi ne bo zmanjka. Godba pod vodstvom harmonike "Mozoli". Za čas mrzle pijače ter sladoled kakor tudi za okusni prigrizek bo skrbel za to vodeči (78)

Odbor Sokolic.

NAPRODAJ.

Rabiljeni avtomobili.

Cadilac za 7 ljudi, z velikim igralnim instrumentom \$850. Grant za 5 ljudi, še karor nov, \$650.00.

Overland za 4 ljudi, z železničnimi kolesi, 1917 leta, še nov, samo \$550.

Maxwell za 5 ljudi, napravljen z vsemi extra pripravami, skoror nov \$450.00.

Maxwell 1916, v. dobrem stanju \$350.00.

Vprašajte pri Grdina & Co. 6127 St. Clair ave.

Operatorji za stroj za vijke. Oglasite se na 1125 Oregon ave. The Automobile Screw Products Co.

DOBER KROJAČ DOBI DOBRO IN STALNO DELO.

Vprašajte pri Grdina & Co. 6127 St. Clair ave. (75)

ŠOLA ZA GODBO.

Sedaj je čas, da pošljete svoje otroke v našo šolo, da se naučijo godbe. Naša je ena najboljša šola za godbo v mestu. 4118 St. Clair ave. (79)

Dva pošteta fanta se sprejemata na stanovanje in hrano. 1023 E. 61st St. zgoraj.

Front soba, opremljena, za eno ali dve osebi, brez hrane, se oddala. 6223 Glass ave. (76)

Dve čedni sobi za štirje fante se oddajo v najem. 1453 E. 53rd Street. (79)

Soba se odda za dva fanta in za majhno družino. Pozve se na 1159 E. 58th St. (76)

POZOR SLOVENCI

v Clevelandu in okolici. Kdor si želi farme kupiti, mu ni treba daleč hoditi, ker so blizu Clevelandu dobre farme po nizkih cenah. Zemlja je fina, kar pridelate lahko dragi prodaste doma ali pa peljete v mesto. Tukaj se lahko kupi ali pa zamenja za hišo. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri Louis Erjavec, R.F.D. No. 2, Thompson, Ohio, to je 11 milj od Painesville. (78)

POZOR, NEWBURG!

Če hočete imeti dobro postrežbo v brivnici in imate radi dobro zdravstveno brivnico, hujte se brit k

M. H. BRADLEY, 8002 Union ave. vogal 8. ceste Zraven Polončičeve gostilne. Britje 15c. strizjenje la 25c.

in po pravilih plačamo do dneva, ko potagnete donar ven

4%

St. Clair and 58th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.

746 EUCLID AVE.

blizu E. 9th St.

KRÖNICHE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVILJU

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORIJAH V EVROPI

Uradne ure:

9. zj. do 4. pop.
7. zvez. do 8. ave.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Grocerija in mesnica je napravljena. Najbolj pripravni prostor za Slovence. 6614 St. Clai ave. (74)

COLLINWOOD, O.

Posebna razprodaja čevljev za moške, ženske in otroke samo za 10 dnij. Začetek 21. junija, pa do 30. junija, 1917. Pridite in si nakupite za celo družino. Cene bodejo tako nizke, da nikjer tako v sedanjem času. Se priporočam (74)

JOS. KOS.,
15230-32 Waterloo Road.
COLLINWOOD, OHIO.

Dobri zmožni može dobijo delo v tovarni. Dobre plače, stalno delo in najboljši delavski pogoji. Firestone Tire & Rubber Co. Akron, Ohio.

VABILO V DRUŠTVO!

Kranjsko Katoliško Podporno društvo "Prešv. Srca Jezusa" je na svoji redni seji dne 13. maja 1917 sklenilo, da za prihodnje tri mesece, t. j. junij, julij in avgust odpravi vse vstopinske stroške za kandidate med 16 in 35 letom. Cenjenim rojakom, ki niso še v nobenem društvu, ali ki žele vstopiti v eno društvo, se torej nudi lepa prilika, da z majhnimi stroški lahko vstopijo v naše društvo.

Dr. Srca Jezusa, ustanovljen 19. avgusta 1899, je danes največje samostojno društvo v Clevelandu. Šteje nad 300 članov in ima blizu \$8000 gotovini, in zlasti v zadnjih dveh letih je tako napredovalo.

Član plača \$1.00 mesečno in je zavarovan za \$300 in v slučaju bolezni dobi \$6.00 na teden bolniške podpore. Ozemljeni člani pa lahko zavarujejo tudi svoje žene za \$150 usmrtnine, ako plačajo še 25c na mesec zraven svojega asesmenta.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo popoldne v Knausovi dvorani. Natančneje podatke lahko vsak dobi pri predsedniku: John Levstu, 1121 E. 66th St. ali pa pri I. tajniku: Frank Zupančič, 1362 E. 36th St. ter pri vsakem društvenem članu. Rojaki, ne odlašajte, sedaj je prilika. Zglasite se trd pred sejo pri društvenem zdravniku dr. J. M. Seliškarju, da vas preišče. (Wed. Aug. 25) Odbor.

RUDEČI KRIŽ! DELO USMILJENJA!

Ali ste že kaj žrtvovali za Rudeči Križ? Ali ste že pomislili na ranjenca na bojišču, ki se je boril za vas in padel? Hvala vam do smrti, prijatelj, kajti rešili ste življenje mlademu človeku, ker ste se spomnili Rudečega Križa. Dajte kolikor morete za Rudeči Križ.

Naprodaj so štiri mesnice, štiri grocerije, 3 prodajalne s sladiščami, s posestvom, pet zidnih hiš, loti in farme in 30 hiš za dve družine vsaka. 3 hiše in mesnica. Vse na enem vogalu Norwood Rd. Prodaja se poceni radi bolezni. Oglasite se pri nos. 1065 E. 66th St. Tel. Princeton 1166 K. (74)

Delo dobijo krojači in čistilci oblik. Dobra plača, stalna služba. The D. O. Summers Cleaning & Laundry Co. 6220 Carnegie ave.

Delo dobijo delavci, stalno delo, svetla, čista tovarna. Dobre plače. Oglasite se na 1170 Ivanhoe Rd. blizu Nickel Plate. St. Clair ali E. Cleveland kara. (75)

Ali imate želodne neprilike?

Vzemite pravo zdravilo

Devet evropskih zelišč.

Nobena boležina ne provzema več sitnosti kot boležina v zelodcu. Kamen, rak in mehurji v zelodcu, nepravilnost, zaprje, dispela, zguba apetita prihaja od tega. Devet evropskih zelišč zdravilno upliva na zelodec, in boležine zginijo. Če imate slabo sapo v ustih, slab apetit, ste leni, ali vam proizvoda sitnosti nepravilna hrana, rabite.

DEVET EVROPSKIH ZELISC.

Tačče jih je rabilo in so bili zdravili, to je naravno zdravilo, ki smo uplivo na zelodec, kri in jetra. Cena zdravilu je \$1.00. Naprodaj pri

Guenther Slovenska Lekarna.

Addison Rd. & St. Clair ave.

Soba se odda v najem, spredaj, spodaj, 6223 Glass ave. (73)

Vino!

SLOVENSKA GOSTILNA.

Točna postrežba, posebno za delavce.

Razvaljamo vino, pivo in žganje na dom.

J. Kozely,

4734 Hamilton av.

Vino!

Opremljena front soba se odda brez hrane. 1265 Norwood (73)

Vino!

SLOVENSKA GOSTILNA.

Točna postrežba, posebno za delavce.

Razvaljamo vino, pivo in žganje na dom.

J. Kozely,

Zločini Germanov

(Crimes of Germany)

Uradno izvestje francoske, belgijske in ameriške komisije o živinskih delih nemške armade.

Dnevnik Eitel Andersa.

Videli boste, da tukaj ni imena v tem dnevniku. Mi priobčujemo ime, kakor nam ga je dal vojni urad, ki je dobil ime na poštni dopisnic iz bojišča... Prekoračili smo belgijsko mejo 15. avgusta, 1914, pet minut pred poldnevom, potem smo pa neprehnomo korakali po glavnem cesti, dokler nismo bil v Belgiji. Komaj smo bili v Belgiji, ko smo doživeli straten prizor. Hiše so bile požgane, prebivalci pa spodeni ali postreljeni. Niti eni izmed stotin hiš ni bilo prizaneseno. Vse je bilo oplenjeno in požgano. Komaj smo prišli mimo te velike vasi, smo že videli drugo požgano, in tako je šlo naprej. Celo župan in duhovni so bili brezrazlike ravno postreljeni, ker so streljali na naše stražnike pončki, ko smo spali. Ti ljudje so splezali v cerkveni zvonik, odkor so skozi line streljali na nas. (Pomniti je treba, da so Belgijci branili svoje premoženje, posestvo in domačijo. Op. prest.) Mi smo šli in smo jim požgali cerkev. Vsi, ki so bili v cerkvi so zgoreli, in komaj smo tukaj končali, smo že začuli strelje iz druge hiše, kjer so psi razobesili belo zastavo z drcim krizem. Tudi to hišo smo nemudoma razbili in začiali, in tako je šlo naprej. Dne 16. avgusta, 1914, je bila požgana velika vas Barillon. Iste dan smo prekoračili most preko reke Meuse, deset minut pred poldnevom. Dospeli smo potem v mesto Wambre. Tu smo prizanesli hišam, toda preiskali smo vse. Konečno smo šli iz mesta in uničili vse. V eni hiši smo našli zalogu orožja. Vse mestno prebivalstvo brez izjeme smo pejali na določen prostor in postreljili. To streljanje je marškomu trgalо srce, kajti prebivalstvo je na kolennih prosto milosti, toda vse zastonj. Streli so zadoneli, in vsi so se zvrnili v travo in zaspali za večno. In kljub temu psi niso nehalni streljati na nas, in preveč je bilo naše potrežljivosti, da smo šli naprej, in vse kar nam je prišlo na pot smo razbili, pozgali in uničili. Konečno smo šli v prenočišče; utrujeni in izmuceni smo se vseledi. Potem smo hitro potolačili žejo, in pili smo samo vino. Voda je bila zastrupljena. Za jesi in piti imamo vsega dovolj tukaj. Kjerkoli sem opazil kakšno svinjo, kokoš, raco ali golebo, vse smo postrelili in pojedli. To je pravi sport. Sedaj se nahajamo 15 kilometrov od sovražnika. Mislim, da danes ali jutri budem imeli odločilno bitko s sovražnikom. In Belgiji bežijo kot blazni, kadar vidijo naše strojne puške. Belgijski vojaki se kar zvrnejo na tla, pomečljivo orožje proti približajočim se dvignjenimi rokami, nakar jih ujamemo in postrelimo. Kdo bi se brigal za nje.

Veselega srca smo korakali skozi vas Taturovih prihodnjega jutra, potem ko smo požgali. Bil je strašen pogled na zapuščene ljudi.

Stephan Luther.

V pondeljek, 10. sept., smo korakali skozi Laden in skozi več prijaznih vasi, katerih eno smo po poti bombardirali, in ko smo naredili še več enakih napak, smo se ustavili na nemški hribu. V vasi spodaj so se vrnili žalostni prizori. Seveda je zvršilo mnogo pomot, ker častniki niso razumeli francoskega. Bilo je strašno razdejanje. V neki hiši je bila ženska, popolnoma gola, ki je ležala na gozdičnih tramovih. Seveda imeli smo vzrok za tako proceduro, toda divje je!

Umori žensk v Belgiji.

Sledenja poročila so vzeta iz poročil angleškega poslanika ameriški vladi. Tu se kaže besedilna okrutnost, združena

s pravim živinskimi humorom. Kakor prej, so imena priča značena samo s črko in številko, ker če bi bila priobčena celotna imena, bi se Nemci nad dotičniki maščevali.

Belgijski vojak H-67 poroča: V Haechtu, meseca septembra, sem videl mrtvo truplo mlade dekle, pribitno na zunanjega vrata kmečke hiše. Pričita je bila z željili le za roke na nogah ni imela željive. Morala je biti od 14 do 16 let star. Bil sem na poizvedovanju s tremi tovarisi, katerih eden je bil podčastnik. Nemci so bili v tih vasi kakih štirinajst dni, in pravkar smo jih pognali iz vasi. Ne morem povedati načinega dneva. Bil sem sam, ko sem videl truplo — 20 jardov pred tovarisi — toda pozneje sem to sporočil častniku.

Belgijski vojak.

Belgijski vojak D-89 pripoveduje: Ko smo napredovali iz Eppelghem z istimi tremi možmi istega dne na Bruseljski cesti proti Vilvorde, in kmalu potem, ko smo šli mimo železniške postaje v Weerde, smo srečali žensko, katere blizu je bila raztrgana sprejaj, in vsa je bila pokrita s krvjo. Njena prsa so bila odrezana, in rana je bila strahovita, vsa zagnojena. Govorili smo z žensko. Bila je z nami kakih deset minut, toda nemogoč je bilo razumeti kaj govoriti, kajti bila je "folle". (Beseda "folle" pomeni napol-blazna, delirčna.)

Belgijski saržent.

Belgijski saržent D-26 pripoveduje: Služil sem pri svetuji regimentu v Hofstadu dne 25. avgusta. Gnali smo Nemcem ven iz Hohstada. Šel sem v neko hišo na levi stani glavnega cesta iz Malines v Bruselj. Videl sem tam ležati mrtvo truplo ženske na tleh. Oboja prsa so ji bila odrezana. Poleg tega trupla je ležalo truplo malega otroka, ki je imel odrezane roke in noge. Prihodnjega dne, v Elewetu, v neki vasi nekoliko naprej sem videl v neki hiši moža in žensko, ki sta bila vsa pokrita z ranami od bajonetov. Ženska je bila mrtva, mož pa je še vedno živel.

Belgijski vojak D-1 pripoveduje: Dve ženski, izmed katerej je bila ena mati druge, sta bili blizu neke hiše. Nemški vojak, katerega sem omenil, je v neki hiši žensko v sredino hrbita z bajonetom, in videl sem, kako je bajonet prišel v eni prsih, kajti ženska je bila obrnjena proti meni. Padla je takoj na tla. Bil sem kakih sto metrov od nje oddaljen. Druga ženska je bila navadna kmetica. Na sebi ni imela drugačija kot krilo, blizu in spodaj malo srajco. Vojak je takoj potegnil z neko blazo, da je bila razglašena. Potem sem pa videl, da ji je odrezal obe prsi, in videl sem dvoje krvavih velikih ran. Mislim, da je vojak to naredil z bajonetom, toda lahko je storil tudi z nožem, kajti nemški vojaki nosijo tudi nože s seboj. Ženska se je zgrudila mrtva na tla. Ko se je to zgodilo, sem bil kakih 50 metrov od nemškega vojaka. Nemudoma sem ustrelil na vojaka, ki je padel na tla. Več drugih vojakov je videlo isti prizor.

Belgijski ubežnik.

Belgijski ubežnik A-33 pripoveduje: Ko je bil otrok umoren, smo videli nemškega častnika, da je nekaj pošepetal farmarjevi ženi, toda ona ga je z roko pahnila proč. Po pretelu pet ali šest minut sta dva vojaka zgrabila žensko in jo vrgla na tla. Ona se je ustavljal, toda divjadi so ji potegnili vso obleko s telesa, da je bila gola. Častnik jo je zlorabil, dočim jo je en vojak držal za roke, drugi za noge. Potem je vsak storil isto, in tudi častnik je držal žensko. Kmet ni videl oskrumbe svoje žene.

Šeprva se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Mike Plutovi dvorani.

Napredni Slovenci, št. 5. pred. F. Cvar, 3857 Lakeside taj. F. Weiss, 6926 Hecker ave. blag. F. Butala, 6410 St. Clair zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

Ribnica, št. 12. Preds. A. Mehari, 1159 E. 58 St. taj. Jos. Bogolin, 5909 Prosser blag. N. Vidmar, 1145 E. 60 St. zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugi četrtek ob 8. zvečer v John Grdinovi dvorani 6025 St. Clair ave.

Clev. Slovenci, št. 14. preds. J. Zupančič, 5614 Dibble taj. Fr. Jakomin, 6425 Spilker blag. F. Končan, 1154 E. 60 St. zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v John Fabec dvorani, 766 E. 200th St.

A. M. Slomšek, št. 16. preds. J. Meglič, 6614 Schaffer taj. L. Kušljan, 6315 Carl ave. blag. F. Znidarsič, 5710 Bonna zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v Šolski dvorani sv. Vida.

France Prešeren, št. 17. preds. F. Sodnikar, 1084 E. 64 taj. F. Verbič, 6102 St. Clair blag. F. Jakšič, 1203 Norwood zdrav. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v cerkveni dvorani na Holmes.

Sveti Ciril in Metod, št. 18. preds. J. Zakrajšek, 6216 S. Clair taj. J. Žak, 14823 Saranc taj. J. Černe, 986 Ivanhoe Rd. blag. F. Ferjančič, 986 Ivanhoe zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

Kras, št. 8. preds. F. Rajer, 14823 Saranc taj. J. Černe, 986 Ivanhoe Rd. blag. F. Ferjančič, 986 Ivanhoe zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. preds. F. Bitenc, 1042 E. 81 taj. J. Brodnik, 6515 Junijata blag. J. Lunder, 974 Addison zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

Svob. Slovenke, št. 2. preds. A. Kalan, 6101 St. Clair taj. Al. Čebular, 1207 E. 60 St. blag. M. Poznik, 1177 E. 60 St. zdrav. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

Novi Dom, št. 7. preds. J. Preskar, 19108 Kilderton taj. J. Korenčič, 766 E. 200 St. blag. J. Fabec, 766 E. 200 St. zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Fabec dvorani, 766 E. 200th St.

IMENIK krajevnih društev SDZ 1917. Slovenec, št. 1. Preds. A. Oštr, 1138 E. 61 St. taj. Ig. Smuk, 1051 Addison Rd. blag. F. Osredkar, 1068 E. 68 St. zdrav. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. ura pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

DR. SLOVENIJA. preds. Fr. Spelko, 3504 St. Clair ave. tajnik Fr. Russ, 6104 St. Clair ave. John Germ, blagajnik, 1089 E. 64th St. Bolniški odbor: Fr. Černe, 6033 St. Clair ave. Miha Luknar, 5801 Prosseave. Ant. Pekolj, 1153 E. 60th St. zdravnik za sprejem novih članov dr. F. J. Kern 6202 St. Clair ave. Seje se vrše vsake drugo nedeljo v mesecu ob 9. ura pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

SVOBODA. preds. A. Kalan, 6101 St. Clair taj. Al. Čebular, 1207 E. 60 St. blag. M. Poznik, 1177 E. 60 St. zdrav. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

DR. SLOVENIJA. preds. A. Jankovič, 1166 E. 61 taj. J. Skupek, 6025 Bonna ave. blag. R. Perdan, 6024 St. Clair zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. ura pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

DR. ŽUŽEMBERK. preds. G. Supan, 5422 Stanard taj. M. Modic, 1033 E. 62nd St. tajnik Anton Erjavec, 3735 E. 77th St. blag. F. J. Kuta, 7326 Broadway — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. na 3627 E. 82nd St.

MIR. preds. A. Andolšek, 3600 E. 81 taj. F. Gliha, 3572 E. 82nd St. blag. T. Mervar, 3559 E. 82nd St. zdrav. F. J. Kuta, 7326 Broadway — Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. na 3627 E. 82nd St.

DANICA. preds. A. Zalokar, 1081 Addison taj. F. Hudovernik, 1052 E. 62 St. tajnik Anton Erjavec, 3735 E. 77th St. blag. A. Baščar, 1016 E. 61st St. zdrav. F. J. Kuta, 3604 E. 80th St. društveni zdravnik dr. F. J. Kuta, 7326 Broadway ave.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. ura pop. v Tomažinovi dvorani na Marble ave.

Opomba! — Kadar se kateri izmed učadnikov preseli, naj krajenvi tajnik takoj javi sprejemno na vrh. tajnika.

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih bolezni, ki pomeni propad družinskega preračuna. Po polna resnica je v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej oborožen. Zaprtje, glavobol, zguba apetita, splošna slabost, vse taksi simptoni naj v napovedajo, da hitro izčete zanesljivo zdravilo, da si prihranite bodoče neprilike.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebuje v vseh takih slučajih. Sčisti prebavljalne organe, odstrani nabavane nedistočne, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in utrdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgoraj omenjenih slučajih in pri nervoznosti, neredih v želodcu, pri spremembah življenja, ali za premogarje, je to zdravilo priznano boljše kot vse druge priprave. Je delano le iz grelnih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čiste, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni želodoc z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvrsten za nesrečo, razpolkinje, napetja, trd vrat, itd. Je osvežljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c.

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašlj, hribovost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Paranske razstave, 1916.

Joseph Triner, KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.